

отримала у лютому рахунок за січень, вона була, м'яко кажучи, здивована.

«Через відключення світла тепла не було, за що я маю платити?», – **пожалілася** Ольга у місцевій фейсбук-групі. Її підтримали багато інших містян.

Насправді «Бердичівтеплокомуненерго» могло б повноцінно забезпечити своїх клієнтів теплом, якби встигло підключити резервне джерело живлення. За останні два роки Бердичів **отримав** п'ять когенераційних установок загальною потужністю 1,24 МВт, що дозволяє закрити 40% потреб комунальників під час пікових навантажень опалювального сезону.

БЕРДИЧІВСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

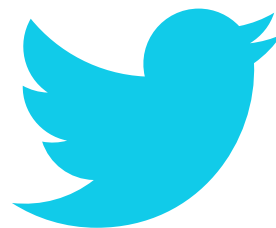
БЕРДИЧІВСЬКА РАЙОННА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

пл. Соборна, 23, м. Бердичів, Бердичівський район., Житомирська обл., 13300
тел.: (04143) 4-26-00, e-mail: rda@berrda.zht.gov.ua, код ЄДРПОУ 04053619

від 05.02.2026 № 01-4/349

на запит на публічну інформацію #42
від 30.01.2026 року
(отриманого і зареєстрованого
30.01.2026 року за № ЗМІ/26/10-26/ЗПІ)

Журналістці
Мар'яні ВЕРБОВСЬКІЙ
e-mail: verbovska@ngl.media

Бердичівська районна державна адміністрація Житомирської області повідомляє про опрацювання Вашого запиту на отримання публічної інформації #42 від 30.01.2026 року (отриманого і зареєстрованого 30.01.2026 року за № ЗМІ/26/10-26/ЗПІ).

Відповідно до повноважень, повідомляємо щодо наступного.

За інформацією, отриманою від посадових осіб органів місцевого самоврядування району в Бердичівській міській територіальній громаді наявні 5 когенераційних установок (4 – електричною потужністю 260 кВт і тепловою потужністю 370 кВт, 1 – електричною потужністю 200 кВт і тепловою потужністю 236 кВт). Відповідно до затвердженого плану-графіку на встановлення, монтаж і підключення даних когенераційних установок, початок їх експлуатації – грудень 2026 року.

Начальник районної
військової адміністрації

Людмила ДИМИДЮК

Вик: Бакуменко Смірнова

Проте жодну з цих п'яти установок так і не запустили.

«Нам фізично не вистачило грошей. Ми зробили проект підключення, залили фундаменти під КГУ. Взяли кредит на 13 млн грн, щоб закупили автомати плавного пуску, кабелі, – виправдовується Сергій Приймак, директор КП «Бердичівтеплокомуненерго», у розмові з NGL.media. – Проте виявилось, що для підключення газу треба врізати окремі вузли подачі, а це мільйони гривень. Ми зі своїх коштів змогли оплатити тільки один вузол. На цьому процес загальмувався».

Читайте також: **Енергетичний іспит та боротьба за світло між героїзмом інженерів та управлінським хаосом**

У листопаді минулого року Сергій Приймак звернувся до міськради з проханням виділити 2,3 млн грн на встановлення газових вузлів. Гроші, за його словами, пообіцяли дати у лютому. Наразі підприємство уже витратило разом з кредитом 15,6 млн грн, але жодна когенераційна установка в місті не працює.

Важлива деталь – у червні 2025 року поліція **затримала** мера Бердичева Сергія Орлюка за підозрою у хабарництві. Він досі перебуває під слідством і відмовився від коментарів NGL.media.

https://cripo.com.ua/wp-content/uploads/2026/03/usaaid_cogeneration_polta...
480w, https://cripo.com.ua/wp-content/uploads/2026/03/usaaid_cogeneration_polta... 1024w,
https://cripo.com.ua/wp-content/uploads/2026/03/1_usaid_cogeneration_pol...
768w" alt="Одна з газопоршневих когенераційних установок, переданих в межах проекту USAID і запущених у Полтаві (фото Полтавської міськради) " width="600" height="390" aria-describedby="caption-attachment-50969" />

Одна з газопоршневих когенераційних установок, переданих в межах проекту USAID і запущених у Полтаві (фото Полтавської міськради)

Приклад Звягеля

За 100 км по прямій від Бердичева розташоване ще одне містечко – 50-тисячний Звягель ⁱ, де успішно **працюють** дві КГУ загальною потужністю 260 кВт. Наприкінці грудня 2024 року місцеве КП «Звягельтепло» отримало від USAID першу установку, а у червні минулого року – другу.

«У нас не було труднощів. На початку листопада 2025 року ми запустили ці установки. На монтаж і проектно-кошторисну документацію витратили майже три мільйони гривень, з них – 1,6 млн грн з місцевого бюджету, решта кошти нашого КП», – розповіла NGL.media Людмила Тодорович, директорка «Звягельтепло». Потужність двох КГУ покриває близько чверті потреби підприємства в електроенергії під час опалювального сезону.

За словами Людмили Тодорович, вона знає про ситуацію у Бердичеві і навіть просила передати незапущені установки до Звягеля.

«Ми б з задоволенням поставили іще чотири установки. Бачимо, що зростає престиж районів, де безперервно подається тепло, люди питають: чому в них тепло, а в нас ні? Бо там є КГУ, відключення світла не впливають на подачу тепла», – пояснює директорка КП «Звягельтепло».

Читайте також: **Від блекаутів Україну може врятувати розподілена генерація: як це працює - досвід великого міста**

Чи може КГУ замінити ТЕС?

Щоб краще зрозуміти, з якими труднощами стикаються громади під час підключення когенераційних установок, слід пояснити, як це взагалі працює.

Отже, когенераційна установка (КГУ) – це обладнання для одночасного виробництва електричної та теплової енергії з одного джерела палива. Спростуючи, можна сказати, що це великий міський генератор, який, крім виробництва електрики, ще й гріє воду. Втім, головний запит більшості громад полягає в електрогенерації, тепло використовується як супутній ефект роботи установки.

КГУ треба підключити до комунальних мереж (газ, вода, електроенергія) і трубопроводу для подачі теплоносія споживачам. Такі установки іноді називають міні-ТЕЦ. Важливо розуміти, що КГУ не можуть повністю замінити ТЕС, адже вони не настільки потужні.

Чому когенерація не може забезпечити енергопостачання усього міста?

За **словами** Володимира Кудрицького, экс-очільника НЕК «Укренерго», під час пікових навантажень у морозні дні Київ споживає до 2000 МВт. Щоб у такі дні перекрити потребу усього Києва лише за допомогою когенерації знадобилося б близько 800 КГУ потужністю 2,5 МВт. Зважаючи на середню вартість у 100 млн грн за установку, Києву довелося б витратити 80 млрд грн – це фактично весь міський бюджет минулого року.

Щоб закрити потреби тільки критичної інфраструктури Києва (постачання води, робота лікарень і котельень, електротранспорт) потрібно близько 200 КГУ. Тобто когенерація може бути радше додатковим резервом, а не заміною основної генерації.

За словами Святослава Павлюка, виконавчого директора «Асоціації Енергоефективні Міста України», перевага когенерації у тому, що вона може швидко підхопити навантаження у разі аварій чи атак і тому забезпечує стійкість енергосистеми.

«До прикладу, атомна енергія – базова і неманевруюча. Реактор постійно видає планову кількість енергії. Але коли є перепади споживання, потрібно мати засоби швидкої реакції: батарейні модулі чи когенераційні установки. У нас завжди бракувало маневреної когенерації, тому що більше її буде – то краще», – вважає Святослав Павлюк.

Читайте також: **«Чому не попереджали?!»: Як Київ у січні 2026-го став декорацією до фільму «Післязавтра»**

Бюрократичний марафон

Інша причина тривалого запуску КГУ полягає у тому, що комунальники треба зібрати десятки документів. За словами Сергія Пінчука, старшого радника «Асоціації операторів критичної інфраструктури України», донори передають установки громадам виключно на їх запит відповідно до замовленої ними потужності.

«Починати проектування слід тільки після того, як донор надав інформацію про те, яка це установка, якої потужності і виробника вже є закуплена для громади. Коли громада отримує технічний паспорт КГУ, можна починати виготовляти проект підключення», – пояснює Сергій Пінчук.

За розробку проекту відповідає комунальне підприємство, якому передали КГУ. У більшості громад оголошували тендер і шукали виконавця для проектування.

Для розробки проекту виконавцю слід надати технічні умови, підготовка та видача яких теж може займати кілька тижнів.

«Виконання робіт по встановленню КГУ повністю може зайняти кілька місяців. Для пришвидшення процесу багато підприємств робили проект частинами. Наприклад, зробили частину проекту по фундаменту – залили, отримали умови на приєднання до теплових мереж і вготували цю частину проекту – приєднали. Це значно економить час на встановлення», – каже Сергій Пінчук.

За словами експерта, у кожній громаді проекти відрізняються, оскільки мають враховувати безліч технічних особливостей: місце встановлення КГУ, відстані до електро- і газових мереж, набір матеріалів та обладнання для встановлення та підключення до мереж тощо. Для прикладу, процес встановлення відкритих установок є значно довшим і дорожчим, ніж установок контейнерного типу. Є випадки, коли міста підключали установки за два-три місяці, а є такі, де процес затягнувся на роки. Впливають не тільки технічні, а й фінансові та кадрові фактори.

«Наприклад, останній етап роботи – приїзд представників виробника, які все перевіряють і запускають установку. Чекати їх іноді теж треба понад місяць. Сам запуск теж може затягнутися від кількох днів до тижня», – пояснює експерт.

Читайте також: **Сергій Макогон: Як Києву підготуватися до наступної зими**

Підключили? Приготуйте мільйони на обслуговування

Окрім витрат на встановлення установок, їх треба обслуговувати – це теж недешево.

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

До прикладу Львів отримав вісім газопоршневих установок загальною вартістю 122 млн грн. Лише на встановлення цих КГУ міський бюджет витратив 55,3 млн грн.

«Ми також уклали договори на 12,1 млн грн на рік сервісного обслуговування усіх восьми установок, які передали місту. Це було умовою виробників КГУ, які нам закупили», – розповів NGL.media директор «Львівтеплоенерго» Олександр Одинець.

Станом на лютий 2026 року у Львові працюють п'ять з восьми установок, ще дві – на етапі пусконаладжувальних робіт і на одній локації завершують будівельно-монтажні роботи.

Скільки КГУ реально ввели в експлуатацію

Згідно з інформацією Мінрозвитку, наданою NGL.media, загалом USAID передав 188 когенераційних установок. Проте у міністерстві відмовилися надавати деталізовану інформацію по регіонах і кількість непрацюючих КГУ.

Тому NGL.media розіслали запити в усі обласні військові адміністрації і отримали відповіді з усіх областей, за винятком Тернопільської та Сумської. У результаті ми зібрали інформацію про 137 когенераційних установок, отриманих у 2022-2025 році. За даними ОВА, введені в експлуатацію лише 59% КГУ, решта – ще ні.

<https://cripo.com.ua/wp-content/uploads/2026/03/SCR-20260304-cyzb-768x69...>
768w" sizes="(max-width: 1177px) 100vw, 1177px" />

Микола Коломийченко, енергетик і экс-член колегії Держагенції з енергоефективності та енергозбереження, **вважає**, що насправді реально запущені менше 50% установок.

«Введення в експлуатацію передбачає, що когенерація змонтована і підключена, але не означає, що нею користуються, – пояснив NGL.media свою думку Микола Коломийченко. – Є різні причини чому не користуються: нема стабільного теплового навантаження, висока собівартість газу, нема економічної моделі продажу електроенергії, проблеми з режимами та автоматиками, відсутність підготовленого персоналу та сервісу».

Читайте також: **Понад 40% переданих США Україні когенераційних установок досі не запущені - ЗМІ**

Коломийченко разом з кількома народними депутатами звернувся до прем'єр-міністерки Юлії Свириденко з проханням надати детальну інформацію про реальний стан когенерації, проте відповіді поки не отримав.

На його думку експерта, міністерство енергетики мало б створити оперативний підрозділ з інженерами, які б розробили стандарт підключення і допомагали містам це реалізувати. Натомість усі труднощі лягли на теплопідприємства, які їх отримали.

«Насправді ніхто не знає, скільки з них реально працює, бо ніхто не проводив аудит. В кожному випадку треба перевіряти, чи дозволяють газові мережі видати потрібну кількість газу чи може підстанція прийняти це тепло. Ці питання не були прораховані взагалі...», – каже Коломийченко.

Мар'яна Вербовська, опубліковано у виданні NGL.media

Читайте також:

- Розподілена генерація: порятунок лише у ваших руках
- Олексій Бутенко: Катастрофа з опаленням Києва була закладена ще десятиліття тому
- В "Київтеплоенерго" заявили, що відновлення опалення в місті під загрозою через обшуки. Доречі, в столичних офісах СБУ тепло, світло та вода завжди є
- пляж замість світла: куди «випарувалися» мільярди київські мініелектростанції
- 8 країн готові надати списане обладнання для українських ТЕЦ і ТЕС - Шмигаль
- Вирок старій радянській системі, яка в січні 2026-го остаточно замерзла разом із трубами на Троещині

Share 0

Читайте «Аргумент» в [Facebook](#) и [Twitter](#)

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

ВІДЕО

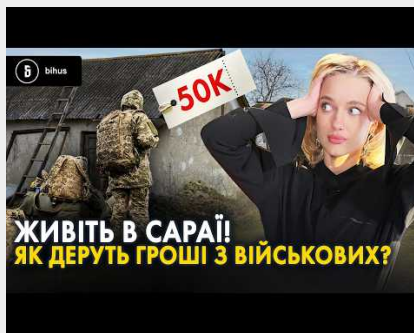
Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

Воюєш? Плати більше! 50к за оренду і космічні комісії: як виглядає ринок житла на фронті?

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань – за запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту [argumentua.com](#) та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com